

educational and research
INSTITUTE
of finance, economy and management

Міністерство освіти і науки України

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту

Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка (Україна)

Білостоцький технологічний університет (Польща)

Білоруський державний аграрний технічний університет (Білорусь)

Донецький національний університет імені Василя Стуса (Україна)

Євразійський національний університет імені Л.М. Гумільова (Казахстан)

Європейська вища школа бізнесу (Польща)

Опольський технологічний університет (Польща)

Сумський державний університет (Україна)

Технічний університет в м. Кошице (Словаччина)

Університет ISMA (Латвія)

Університет національного та світового господарства (Болгарія)

Матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції

ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ ТА ЇЇ СОЦІАЛЬНА СТАБІЛЬНІСТЬ

Частина I

Полтава
11 травня 2017 року

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
ПолтНТУ імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

В.В. Гришко, д.е.н., професор
В.П. Дубіщев, д.е.н., професор
Ю.С. Погорелов, д.е.н., доцент
Л.О. Птащенко, д.е.н., професор
Р.Г. Савенко, д.т.н., професор
І.Б. Чичкало-Кондрацька, д.е.н., професор
В.В. Ржепішевська, к.е.н., доцент

Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність: матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 11 травня 2017 р. – Ч. 1. – Полтава: ФОП Пусан А.Ф., 2017. – 541 с.

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розглядаються теоретичні, методологічні та практичні аспекти забезпечення економічного розвитку держави та її соціальної стабільності. Розкрито особливості адаптаційних процесів системи управління до викликів середовища. Досліджено проблеми фінансової стабільності національної економіки та перспективи її забезпечення.

Висвітлено сучасний стан міжнародної діяльності України. Розкрито перспективи соціально-економічного розвитку України у контексті євроінтеграції.

Розглянуто сучасні технології та інструменти моделювання і прогнозування економічного розвитку. Подано засоби інформаційно-аналітичного забезпечення розвитку суб'єктів господарювання.

Збірник розрахований на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

© Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка

З М І С Т

СЕКЦІЯ 1

АДАПТАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДО ВИКЛИКІВ СЕРЕДОВИЩА

- Гришко В.В., д.е.н., професор; Зернюк О.В., к.т.н., доцент
*Полтавський національний технічний університет імені Юрія
Кондратюка (м. Полтава, Україна)*
**РОЛЬ МАРКЕТИНГОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ДЕРЖАВНОМУ
УПРАВЛІННІ** 32
- Григорук П.М., д.е.н., професор; Хрущ Н.А., д.е.н., професор
Хмельницький національний університет (м. Хмельницький, Україна)
**НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ
БАЗИСНОЇ СТРУКТУРИ ПРОЦЕСУ ПРИЙНЯТТЯ
УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ** 35
- Зось-Кіор М.В., д.е.н., доцент
*Полтавський національний технічний університет імені Юрія
Кондратюка (м. Полтава, Україна)*
Германенко О.М., к.е.н., доцент
Луганський національний аграрний університет (м. Харків, Україна)
Бучнев М.М., к.е.н., доцент
Донбаський державний технічний університет (м. Лисичанськ, Україна)
**СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ
ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ** 38
- Комеліна О.В., д.е.н., професор; Фурсова Н.А., здобувач
*Полтавський національний технічний університет імені Юрія
Кондратюка (м. Полтава, Україна)*
**СВІТОВИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНИХ
ДЕТЕРМІНАНТ** 40
- Федулова Л.І., д.е.н., професор; Овчарук О.О., магістрант
*Київський національний торговельно-економічний університет
(м. Київ, Україна)*
**НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗБУДОВИ КРЕАТИВНОЇ
ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ** 43
- Antonio da Silva Francisco, Master's Degree student; Drogomyretska M.I.,
PhD in Economics, Associate Professor
Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University (Poltava, Ukraine)
**UNDERSTANDING THE CONCEPT OF LOGISTIC COSTS
IN THE MODERN ENTERPRISES** 46

сучасних державах / Н.В. Лікарчук // Гілея. – 2014. – Вип. 90/ № 11. – С. 352 – 355.

3. Романенко К.М. Державний маркетинг як механізм максимізації соціальної ефективності державного управління / К.М. Романенко // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 10. – С. 85 – 88

4. Шубін С.П. Політичний маркетинг в державному управлінні України: теоретико-методологічні засади та механізми впровадження: [монографія] / С.П. Шубін. – Миколаїв: Ілліон, 2011. – 412 с.

УДК 001.8:[65.012.23:339.138-04]

Григорук П.М., д.е.н., професор; Хрущ Н.А., д.е.н., професор
Хмельницький національний університет (м. Хмельницький, Україна)

НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ БАЗИСНОЇ СТРУКТУРИ ПРОЦЕСУ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Науково-методологічне забезпечення процесів прийняття управлінських рішень передбачає використання мультидисциплінарного підходу, оскільки вимагає застосування знань з різних наукових галузей [1].

Для дослідження економічних систем з метою управління ними широко використовується кібернетичний підхід, який базується на використанні зворотного зв'язку, як процесу обміну інформацією, що регулює поведінку системи. Враховуючи взаємозв'язки економічної системи з іншими суспільними системами: екологічною, освітньою, політичною, її опис зумовлює використання системного підходу, в основі якого покладена методологія дослідження властивостей об'єкту в їх цілісності і неподільності, а з іншого – мати множини проявів через складові елементи і взаємозв'язки між ними. Для обох наукових підходів характерним є абстрактний підхід до дослідження об'єктів шляхом аналізу загальних моделей. Тому логічним розвитком цих підходів стало поєднання їх науково-пізнавального інструментарію, що призвело до появи системно-кібернетичного підходу. В роботі [2] в рамках цього підходу була введена система базисів: елементного, інформаційного, алгоритмічного та організаційного, орієнтованих на розв'язання завдань різноманітних предметних галузей, у тому числі і на управління складними системами великої розмірності. В [3] запропоновано розширення цієї системи та виокремлення в складі алгоритмічного базису модельної складової як важливого науково-пізнавального інструментарію, який забезпечує поряд з формуванням інструментарію управління процесом прийняття рішень функціонування інших складових базису. Враховуючи джерела та передумови виникнення цієї системи, її доцільно назвати системно-кібернетичним базисом, під яким будемо розуміти будемо розуміти ієрархічну структуру, що є сукупністю засобів і ресурсів, які мають логічний зв'язок з його складовими, і з

функціональної точки зору відображають певні сторони цього процесу та дозволяють будувати ефективні механізми управління ним [4, с. 178]. Кожен тип складової цього базису має певні функції, спрямовані на реалізацію відповідних завдань управлінської діяльності.

Теоретико-методологічним підґрунтям формування такого базису виступають як фундаментальні та загальнонаукові напрямки, так і конкретні науково-практичні галузі, в межах яких здійснюється прийняття управлінських рішень.

Схема науково-методологічного забезпечення формування системно-кібернетичного базису процесу прийняття управлінських рішень представлена на рис. 1. Його відбір здійснювався з урахуванням принципу методологічної придатності та категорійної сумісності.

Перший рівень формування базису становить філософія, яка задає загальну методологічну основу формування базису. Філософські методи носять загальний характер, являючи собою по суті систему «м'яких» принципів, операцій та прийомів. Тому їх не можна описати в рамках логіки та експерименту, вони не піддаються математизації та формалізації. Їх призначення полягає у визначенні загальної стратегії формування базису. Але вони не детермінують його кінцевий результат.

Філософія як світогляд спирається на весь багаж людського знання і практичного досвіду життя людей. Вона робить предметом свого вивчення закони самого різного ступеня спільності, хоча і прагне до таких узагальнень, які виходять за рамки конкретних напрямків дослідження будь-якої окремої природничої або суспільної науки.

На другому рівні доцільно виокремили інструментарій системного аналізу та теорії управління з виокремленням у ній кібернетичної теорії. Вони задають генеральний напрямок формування базисної структури процесу прийняття рішень, відображаючи його загальнонаукові принципи, методи і інструменти.

Загальнонаукові методи виступають проміжною ланкою між філософськими методами і методами фундаментальних наук. Характерними їх рисами певне об'єднання понять, термінів і категорій цих наук, а також можливість формалізації, використання виразів математичної теорії і символічної логіки.

Третій рівень відображає фундаментальні науки, які здійснюють вплив на формування базису. Слід зазначити, кожна з наук здійснює свій вплив не лише на відповідну складову базису, але внаслідок системності процесу будови базису вона побічно здійснює дію і на формування інших складових.

На четвертому рівні розташовані складові системно-кібернетичного базису. Окремо слід виділити технічну складову формування базису.

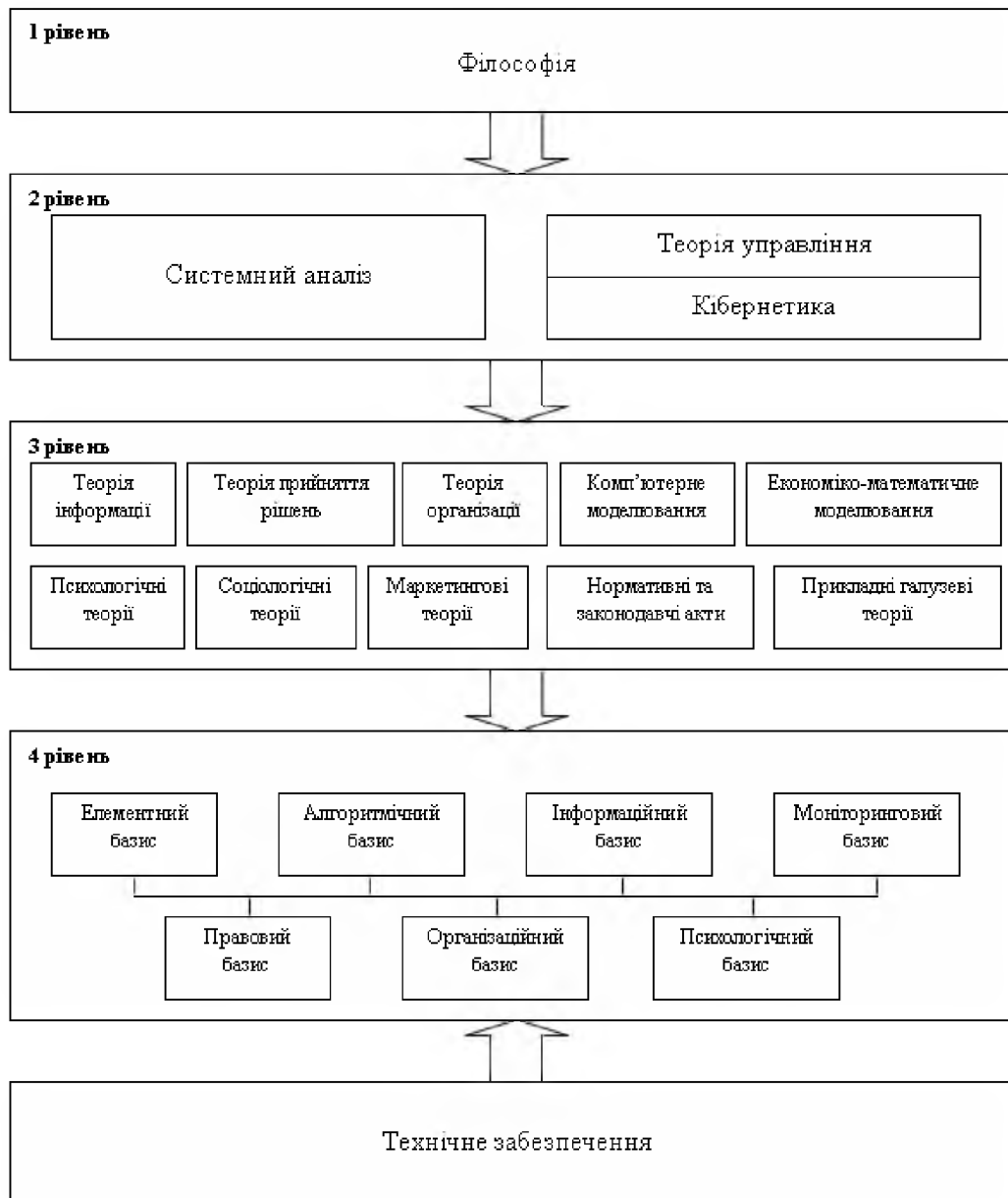

Рис. 1. Схема науково-методологічного забезпечення формування системно-кібернетичного базису процесу прийняття управлінських рішень

Ефективна організація всіх зусиль, спрямованих на прийняття управлінських рішень, урахування науково-методологічного інструментарію, закладеного у сформованому системно-кібернетичному базисі, зумовлює використання дієвого механізму управління цим процесом. Він дозволить скоординувати та оптимізувати зусилля ОПР з розробки рішення, узгодити синхронізацію окремих процесів, що мають при цьому місце, зменшити витрати ресурсів та часу, здійснити своєчасне надходження інформації, обрати раціональні засоби її опрацювання, знизити ступінь впливу невизначеності та ризику, задіяти необхідний модельний інструментарій для підготовки альтернатив, вибору та реалізації рішення.

Список використаних джерел

1. Дегтяр А.О. Аналітично-організаційне забезпечення прийняття та реалізації державно-управлінських рішень : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. наук з держ. управління : спец. 25.00.02 «Механізми державного управління» / А. О. Дегтяр. – Донецьк, 2005. – 36 с.
2. Теслер Г. С. Новая кибернетика / Г. С. Теслер. – К.: Логос. – 2004. – 404 с.
3. Григорук П.М. Формування базисної структури прийняття рішень / П. М. Григорук // Економічний аналіз : збірник наукових праць / Тернопільський національний економічний університет. – 2011. – Вип. 9. – Ч. 2. – С. 128 – 133. – ISSN 1993–0259.
4. Григорук П. М. Науково-методологічне забезпечення формування механізмів управління процесом прийняття маркетингових рішень / П. М. Григорук // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2013. – №3. – Т. 3. – С. 176 – 183.

УДК 631

Зось-Кіор М.В., д.е.н., доцент

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
(м. Полтава, Україна)*

Германенко О.М., к.е.н., доцент

Луганський національний аграрний університет (м. Харків, Україна)

Бучнів М.М., к.е.н., доцент

Донбаський державний технічний університет (м. Лисичанськ, Україна)

СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

Перспективи управління земельними ресурсами аграрного сектора економіки України в сучасних умовах мають короткий горизонт прогнозування. Це явище пояснюється посиленням глобалізаційних впливів на всі сфери буття сучасного суспільства, у тому числі і на земельні відносини. Тому, беручи до уваги сучасні загальні тенденції розвитку світової економіки, її аграрного сектора та землекористування зокрема, більш вірогідним є сценарне моделювання при розробці прогнозів соціальної, економічної та екологічної ефективності управління земельними ресурсами сільськогосподарського призначення. Зважаючи на різноваріантність підходів до показників та визначення рівня соціальної ефективності управління земельними ресурсами, нами пропонується її авторська методика. Із генеральної сукупності показників соціальної ефективності управління земельними ресурсами доцільно виокремити такі, що є важливим аналітичним матеріалом на національному рівні. Серед усіх досліджуваних показників (усього 40) соціальної ефективності управління земельними ресурсами агент земельних інтересів «державна» реагує

**ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ
ТА ЇЇ СОЦІАЛЬНА СТАБІЛЬНІСТЬ**

**Матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції
11 травня 2017 року**

Частина 1

Мова українська, російська, англійська

Підписано до друку 28.04.2017 р.
Тираж 300 прим.

Макет та тиражування виконано ФОП Пусан А.Ф.
36023, м. Полтава, вул. Нікітченка, 6, кв. 48
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК, № 5118 від 07.06.2016 р.